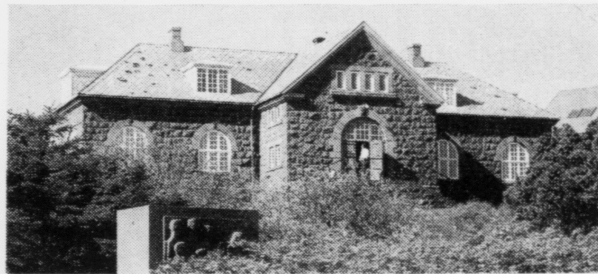

Oljan í grót- húsinum

LANDSSTÝRIÐ hevur gjørt av at leggja oljufyrisitingina á Debessartrøð og ætlar til hetta endamálat at lata oljufyrisitingini gomlu bókasavns- og skjalasavnhúsin. Tey, sum løsu greinina hjá landsbókavørðinum herfyri um hesa avgerð, vita, at hetta hús er nak- að heilt fyri seg. Húsin, lagað úr føroyskum gróti og teknað av arkitektinum H. C. W. Tór- gard, eru eitt tað prýðiligasta og bæriligasta hús í landin- um. Tá lögtingið tók avgerð um at byggja hetta hús høvdu tingmenn virðing fyrir land- sins andligu mentan og teir vildu tí hava sømiligar og vakrar rammur um virksemd hjá landsbókasavni, lands- skjalasavni og forminnis- savni. Og húsið dró við síni byggilist og sínum áhuga- verdu goymslum og framsýn- ingum fólk til sín í hópatali.

MEN lögtingsmenn høvdu gjørt eitt mistak og tað var, at húsið var ov lítið og vórðu stovnarnir, ið har hava bú- leikast meir ella minni við teirra fría vilja fluttir í onnur hús. Landskjalasavnið varð tveitt í kjallaran á Heilsu- frøðiligu Starvsstovuni og man sum einasta tjóðskjala- savn í heiminum halda til undir einari royndarstovu.

Landsbókasavnið fekk nýggj hús, sum hóast ikki framúr- skarandi byggilist, tykjast rigga væl til endamálið. Framsýningin hjá fornminn- issavninum, sum fólk og ser- stakliga børn, elska, er flutt í møbladeildina hjá Málinga- handlinum og tað er kanska ein fyrimunur fyrir savnið, tí plássið verður nógv betri og symbolikkur ikki til at fara skeivur av.

VIT skulu ikki her finnast at teimum avgerðum, ið liggja aftan fyrir hesar stovnsflyting- ar. Kanska hevði landsstýrið einki annað val. Men vit loyva okkum at taka undir við landsbókavørðinum og finn- ast at avgerðini at flyta olju- fyrisitingina út á Debessar- trøð. Øll, sum bert hava sett sín fót einaferð á Debessar- trøð, duga at síggja, at har er fullt. Har er heilt einfalt ikki pláss fyrir fleiri stovnum og er tað væl orsök til, at stovnar verða fluttir út av trøðni. Tað tykist tí heilt burturvið og illa

umhugsað, at stovnur, ið utt- an iva fer at vaksa og vaksa tey næstu tjúgu árin, skal trýstast inn á hetta økið, sum frammanundan er um at kódná. Vit finnast ikki at av- gerðini, tí vit ikki unna olju- fyrisitingini arbeiðsrúm. Tvørturímóti, so halda vit, at tað er at svíkja oljufyrisiting- ina at trýsta hana inn í eitt hús, sum fyrir tað fyrsta als ikki er egnað til fyrisiting og skrivstovur og fyrir tað annað verður ov lítið longu um nøkur ár.

OLJUFYRISITINGINI eigur frá fyrsta degi av at verða veittar tær allrabestu ar- beidsstovur. Tað verður ikki gjørt við at kroysta fyri- sitingina inn í gomlu bóka- savnhúsin. Havnin er full av stórum og prýðiligum og ikki minst skrálltómum høllum (ein stendur her í okkara grannalag!) Keyptið eina av hesum høllum til oljufyrisit- ing og latið stovnunum á Deb- essartrøð gamla bókasavn til

felags hús. Har kunnu stovn- arnir hava fundarhøli, bóka- savn, høli til skiftandi fram- sýningar og tey lesandi, sum í dag einki stað hava, kunnu fáa høli til teirra virksemd og til arbeiðs- og lesistovur.

DEBESSARTRØÐ er eitt av mongu landlitum okkara út- eftir og tað mentanarliga og vísindaliga, ið her verður út- innt, er okkum bert til sóma. Tað kemur ikki gestur til Fø- roya, tað verði krabbagágga ella ráðharri, uttan hesin verður leiddur út á Debessar- trøð. Hví so gera umstøðurnar hjá stovnunum á trøðni verri, samstundis sum ein gevur oljufyrisitingini umstøður, sum vit í forhend vita, ikki fara at gerast arbeiðsligar? Hetta kann tykjast eitt lítið mál, sum bert viðkemur nøkr- um fáum stovnum og starvs- fólkum í Havn, men so er ikki. Hetta málið er í roynd og veru nógv størri. Tað snýr seg um gransking og mentanarpoli- tikk. Tað snýr seg um, hvat vit vilja við okkara gransking og mentan og tað snýr seg um, hvussu vit skulu taka ímóti eini tí størstu tekniligu og mentanarligu avbjóðingini í eini 100 ár. Vit mæla lands- stýrinum til at broyta avgerð- ina og tryggja oljufyrisitingini góðar arbeiðsumstøður frá fyrsta degi og framyvir.

Sosialurín

70 ár

21. oktober verður Ellintur Olsen, Ellintur í Ovasta- húsi í Skálavík, sjúti.

Ellintur hevur verið sjómaður størsta partin av lív- inum. Arbeiddi eisini nakað uppi á landi, sum blað- ungur. Tá slapt ikki til skips hjá einum ungdomi, kríggj var.

Hann var við Eileri í fleiri ár, til hann legðist sjúkur eina tíð. Tað vóru raskir menn, ið har vóru. Eftir at hava gingið sjúkur fór hann at arbeiða á landi nakað, men tá hann hevði ment seg aftur, fór hann aftur til skips.

Seinasta skipið, hann var við, var Kvikk hjá Segl- húsmónum, og var har í 16 ár, líka til hann legðist uppi.

Eitt, sum altíð hevur sermerkt Ellint, er at hann hevur altíð verið við tí góða ordinum, hevur ikki gjørt nógv um seg, men verið tíðligur at møtt. Hann var avhildin, har sum hann var, og hevur verið góður við síni.

Ellintur býr einsamallur. Hann hevur verið ein trivalgur maður og situr í einum nössligum búna. Hervið skal verða ynskt tær hjartaliga tillukku.

vinur

Lesarabrøv

Skattur og rentur

Viðmerkingar til greinina
»Skilja ikki at fólk trekkja ó- goldnar rentur frá í skatti«, **Sosialurín s. 10, okt. 1994.**

Í greinini skrivur »justinus«, at býráðið í Havn undrast á at fólk trekkja rentur frá í skatti, áðrenn tær eru goldnar. Eg vil

royna at greiða frá, hví tað er so.

Eg hugsi, at tað, sum teir tosa um er, at fólk ikki hevur goldið avdráttirnar av lánunum, og tað er í veruleikanum nakað annað. Vanliga noyðisi eg t.d. at gjalda rentuskatt beinan- vegin rentan er tilskrivað,

hóast eg spari saman pening. Skuldi eg biðað við at gjalda rentuskatt til eg vil brúka pen- ingin í bankanum?

Tað, sum býráðslimimir ikki skilja, er helst, at ogn (og skuld) er tað sama um tað er gull ella eitt tal í einari teldu, so tá rentan er tilskrivað í telduni hevur tú,

sum skattavaldið sær tað, gold- ið rentu.

Ætlanin við hesi viðmerking var at greiða frá, at broytingar- nar í skattalógávuini, sum bý- ráðslimir í Havn, ynskja, neyv- an bera til.

Jacob Sparre Andersen

Umbering

Nú um dagarnar prentaðu vit sum sjónarmið eina grein, sum Annika Joen- sen hevði skrivað til lita- blaðið hjá føroyskum í- i- setum í Árhús, »Áarósa«.

Vit finga blaðið sendandi frá fólk, sum helt vit áttu at prenta hesa grein. Tað gjørdi vit við góðari mein- ing. Men sjálvandi áttu vit at spurt rithøvundan fyrst

og ikki bara koyrt tað í blaðið uttan viðari. Hetta var jú ikki ein grein, sum varð skrivað til eitt før- oyskt blað, men til eitt lítið limablað hjá útisetum.

Vit vilja við hesum gera vart við, at vit hava gjørt eitt mistak og vilja vit koma við eini umbering.

Blaðstjórin